

דבר העורך

כתב העת *סוציולוגיה ישראלית* יוצא היום לדרך חדשה. מהגיליון הנוכחי הופך כתב העת למקוון, והגישה אליו תהיה באמצעות הרשת בלבד.

ההחלטה לעבור לפורמט אינטרנטי ולוותר על הרפסת מהדורת נייר הושפעה גם משיקולים תקציביים: המוציא לאור של כתב העת - המכון למחקר חברתי שלייד החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה באוניברסיטת תל אביב - הוא הנושא המרכזי בעול הכלכלי הכרוך בהפקתו, ולאחר שעבר ארגון מחודש מבחינה תקציבית, הובהר שההוצאות המאמירות של ההדפסה, הכריכה וההפצה במהדורת נייר אינן אפשריות לאורך זמן.

מלבד הסוגיה הכספית, ובצד ההסתגלות למציאות הכלכלית המשתנה, המעבר לכתב עת מקוון פותח בפני *סוציולוגיה ישראלית* אפשרויות שלא עמדו לרשותו עד כה: גמישות רבה במספר המאמרים ובהיקף הגיליונות, מרחב מחיה נוח לתהליך ההורדה לדפוס, גישה מגוונת ופשוטה של קוראינו לגיליונות קודמים ברשת, ניהול יעיל של מנויים ועוד.

בד בבד עם המעבר של כתב העת לפורמט מקוון, נחתמה התקשרות ארוכת טווח עם חברת ג'ייסטור. מהלך זה התאפשר בזכות ההזמנה האדיבה שקיבל כתב העת מהספרייה הלאומית בירושלים להשתתף בפרויקט המשותף לספרייה ולג'ייסטור, שבו יועלו לרשת כתבי עת אקדמיים מובילים היוצאים לאור בעברית. במסגרת הפרויקט קיבלה על עצמה הספרייה הלאומית להעלות לרשת, בפורמט ובאיכות הנהוגים בג'ייסטור, את עותקי העבר של *סוציולוגיה ישראלית*. וכך, מסוף שנת 2013 תכלול ג'ייסטור את גיליונות העבר של כתב העת כחלק מחבילת המנויים המוצעים למשתמשיה ולמנוייה.

במסגרת ההסכם יהיו גיליונות *סוציולוגיה ישראלית* זמינים באתר ג'ייסטור, ויישמר פער עדכון (moving wall) של שלוש שנים לאחור כמקובל. בתמורה תשלם ג'ייסטור לכתב העת סכום שנתי שיתרום לתקציבו. בשנים הקרובות תיבחן גם האפשרות שסוציולוגיה ישראלית יצא לאור במישרין בידי ג'ייסטור, שנכנסת יותר ויותר לתחום של current publishing, ואז יבוטל פער העדכון.

המעבר לפורמט מקוון דרש מבעלי כתב העת - מועצת החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה באוניברסיטת תל אביב - גמישות מחשבתית והחלטיות, ולשמחתנו היא נמצאה בשפע. אני מודה לראש המכון למחקר חברתי ד"ר אדריאנה קמפ ולמנהלת המכון הגב' שרה אפל על שיתוף הפעולה ביציאה לדרך החדשה. ראויים לתודה מיוחדת גם רכזי המערכת של *סוציולוגיה ישראלית* - אלירן ארזי ויובל הידש - אשר בתקופת המעבר, שהצריכה דיונים מקצועיים, משפטיים ועסקיים לא מבוטלים, עמדו לרשות כתב העת בכל רגע ורגע והסכימו להוסיף את המטלות הכרוכות בשינוי למטלותיהם הרגילות של ריכוז כתבי היד והפקת המאמרים.

חובה נעימה היא להודות גם להוצאת פרדס ולבעליה ומנכ"ל דוד גוטסמן על שיתוף הפעולה ארוך השנים בהפקת מהדורת הדפוס, וכן על הענייניות, ההגינות והמקצועיות שהראה לנוכח ההחלטה להפוך את כתב העת למקוון. אני מודה גם לאנשי מרכז החישובים של אוניברסיטת תל אביב, שקיבלו על עצמם את המטלות הטכניות הכרוכות במהלך ועמדו לרשותנו בכל עת.

תודה מיוחדת שלוחה לאגודה הסוציולוגית הישראלית, לנשיאה פרופ' יוסי שביט ולוועד המנהל שלה על הנכונות המתמשכת ללוות את סוציולוגיה ישראלית ולהעניק לו תמיכה מורלית וכלכלית גם בעתיד.

ימים אלה הם גם ימים של חילוף משמרות בצוות העריכה של כתב העת. אני שולח מכאן שלמי תודה מקרב לב לעורך היוצא של סוציולוגיה ישראלית, עמיתי פרופ' חיים חזן. חיים הוביל את כתב העת ביד בוטחת ובהצלחה בשנים 2009-2012 והצטרף בכך לפרופ' ליאון שלף ז"ל, לפרופ' חנה הרצוג ולפרופ' חיה שטייר, שבמסירות ומתוך מחויבות עליונה לסוציולוגיה בכלל ולסוציולוגיה ישראלית בפרט עזרו להצעיד את כתב העת למקומו היום.

בחודשים אלה אנו נפרדים גם מהעורכות השותפות של מדור סקירת הספרים, ד"ר כנרת להד וד"ר מיכל פגיס, שניווטו את מדור הספרים בתבונה וברגישות בשנתיים האחרונות ויוצאות עתה לדרך חדשה. ברכות שלוחות מכאן לד"ר אינה לייקין, שנענתה לבקשת המערכת ומצטרפת כבר בגיליון זה כעורכת החדשה של מדור הספרים.

הגיליון הנוכחי מציע חידוש גם בהיבט התוכן: מדור חדש ששמו "סוציולוגיה במבט אישי", שיעניק לחוקרים הזדמנות לכתוב בז'אנר רפלקסיבי יותר על דרכם המחקרית ועל משמעויותיה. שני מאמרי החלוץ הנכללים במדור הפעם הם מאמרה של עפרה גרינברג על פרידת האנתרופולוג מקהילת המחקר ומאמרו של גרשון שפיר על ידידו ועמיתנו המנוח ברוך קימרלינג ז"ל. מאמרים אלה מתווים, אני מקווה, את דרכו של המדור שיחיה מעתה חלק בלתי נפרד מכתב העת.

דני רבינוביץ,

עורך

ספטמבר 2013